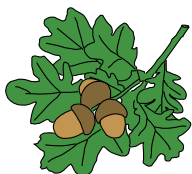

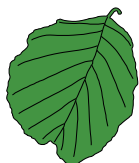
Vad gäller när jag har ett i stadsplan skyddat träd på min tomt?

Varför är vissa träd skyddade i stadsplan?

Träd som enligt lag ska skyddas i Södra Lillängen är de stora ekarna på området. Gamla ekar är viktiga levnadsmiljöer för en mängd arter och är även ganska ovanliga i dagens landskap. Det tar 200-300 år för en ek att uppnå såhär höga naturvärden och därför är varje individ väldigt viktig för den biologiska mångfalden.

I Södra Lillängen finns även karaktärsträd som ska skyddas. Ett karaktärsträd har särskild betydelse för landskapsbilden genom sitt skönhetsvärde. Trädet bidrar alltså till att öka områdets attraktionskraft. Karaktärsträd kan också ha biologiska värden i och med att de ofta har uppnått en relativt hög ålder.

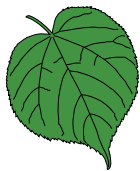

Hur ska trädet skyddas under byggnadsskedet?

Byggnadsskedet är en kritisk period för befintliga träd eftersom det är stor risk att trädet skadas på olika sätt. Trädet kan dels få synliga skador på grenar, bark och stam om maskiner eller annan utrustning hamnar för nära trädet men det kan också få "osynliga" skador under mark som på sikt kan döda trädet. Dessa skador påverkar trädens rotsystem, antingen genom att rötter blivit avgrävda på ett inkorrekt sätt eller på grund av att jorden under trädet blivit kompakterad av att man kört över marken med tunga maskiner eller att tung byggutrustning förvarats under trädet.

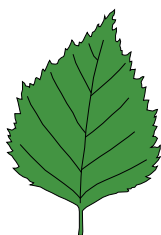
Det enklaste sättet att undvika den här typen av skador på trädet är att under byggtiden sätta upp ett stängsel runt trädets rotzon. Rotzonen kan mätas ut, på ett ungefär, genom att antingen stängsla in trädet två meter utanför kronradien eller genom att räkna stammens diameter gånger 15.

Om man ändå behöver gräva i närheten av ett träd finns flera saker att tänka på, bland annat schaktriktning och rotbeskärning. Stadens "Grävningsbestämmelser för allmänt område" innehåller avsnitt som handlar om schaktning vid träd. Luleå kommun har också tagit fram en skrift kring detta: Rotschaktboken <https://www.lulea.se/naringsliv/foretag-stod--radgivning/tillstand-regler-och-anmalan/anvisningar-konsulter-och-entreprenorer.html?qs=rotschaktsboken>. Här finns bra information om schaktning kring rotsystem samt tydliga bilder. Gå igenom skrifterna tillsammans med din bygglidare innan byggnationen sätter igång.

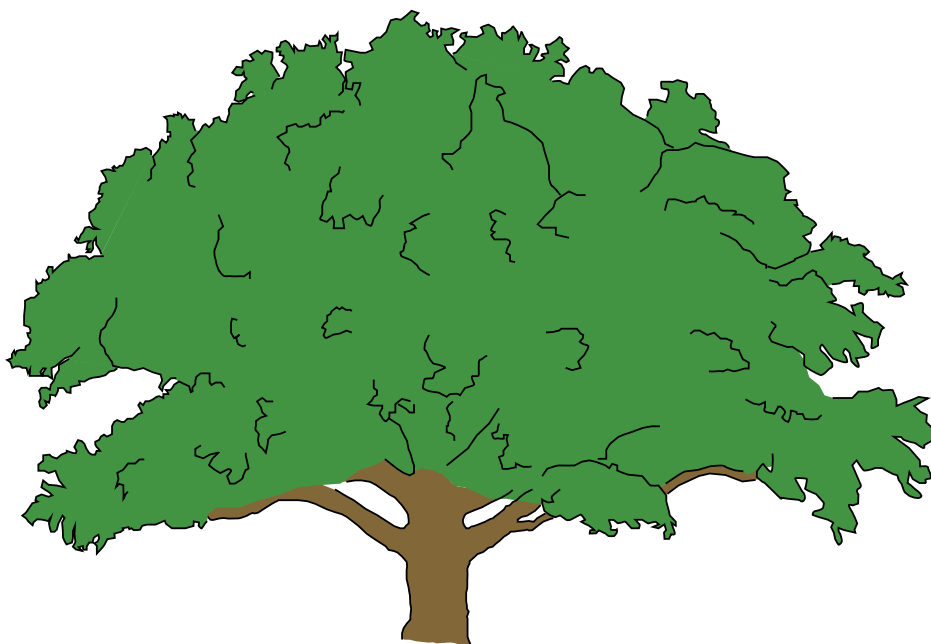
Hur ska trädet skötas?

Så länge trädet ser vitalt ut och det inte utgör någon fara för människor och byggnader kan man låta trädet sköta sig själv, börjar det förlora vitalitet eller rentav bli farligt är det dags att beskära. Det finns flera olika sätt att utföra en beskärning, kronrensning, kronglesning och kronhöjning är tre vanliga beskärningstekniker. Att beskära vuxna träd är både svårt och kan vara farligt, därför bör en arborist eller beskärningskunnig trädgårdsmästare anlitas. Arboristen/trädgårdsmästaren kan bedömma vilka åtgärder som är bäst för det aktuella trädet och vilken tidpunkt som är lämpligast, generellt brukar man säga att träd ska beskäras under JAS-månaderna (juli, augusti och september) men ibland kan undantag göras.

Vem betalar om trädet orsakar skada på min eller grannens tomt?

Det är tomtägarens ansvar att hålla koll på trädet så att det inte orsakar skador på den egna egendomen. Angående vem som är betalningsskyldig för skador på andras egendom beror det på vilket skick trädet är i. Om du som fastighetsägare medvetet har underlåtit att sköta trädet trots uppenbar risk att hela trädet eller grenar kan falla och skada andras egendom kan du bli skadeståndsskyldig. Faller ett friskt träd eller har du ej haft skälig vetskap om att trädet är i dålig kondition kommer grannen troligtvis få stå för reparationskostnaderna själv.

Jag har ytterligare frågor, vem kan besvara dem?

Mariehamns stads stadsträdgårdsmästare heter Anne Nordblom och henne kan man kontakta för att bland annat få svar på frågor om era skyddade träd. Hon nås på telefonnummer 018 531 562 eller e-mail anne.nordblom@mariehamn.ax